

СТАНОВИЩЕ

ОТ

ДОЦ. Д-Р МИГЛЕНА ИЛИЕВА БАЛЧЕВА-ЕНЕВА, Д.М.

МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Заместник декан на Факултет по дентална медицина

**Ръководител УС „Орална патология, дентална алергология и
физиотерапия“**

към Катедра „Консервативно зъболечение и орална патология“

**Член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-30/30.01.2024 г. на
Ректора на Медицински университет – Варна**

относно дисертационен труд на тема

**„Изследване ролята на маргиналната адаптация на индиректни
възстановявания като плакретентивен фактор и влиянието ѝ върху
нивото на прикрепване“**

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.2. Дентална медицина

Докторска програма: Терапевтична стоматология

Автор на дисертационния труд: Събина Пламенова Керемедчиева

Форма на докторантурата: редовна

**Катедра: „Пародонтология и дентална имплантология“, Факултет по дентална
медицина, МУ – Варна**

Научни ръководители: Проф. д-р Стефан Василев Пеев, д.м.н.

Доц. д-р Ангела Здравкова Гусийска, д.м.

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА И ДОКТОРАНТА

Представеният комплект материали е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл. 69 на Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна, и включва:

1. Заповед № Р-109-37/31.01.2020 г. за зачисляване;
2. Европейски формат на автобиография с подпис на докторанта;
3. Копие от диплома за завършено висше образование с образователно-квалификационна степен „Магистър“;
4. Протоколи от проведени изпити за докторски минимум – по специалността и по чужд език;
5. Препис-извлечение от протокол №107/18.01.2024 г. от заседанието на КС с положително решение за готовност за защита;
6. Заповед № Р-109-30/30.01.2024 г. за отчисляване с право на защита;
7. Списък с публикациите, свързани с темата на дисертационния труд, с подпис на докторанта;
8. Копия на публикациите по дисертацията;
9. Дисертационен труд;
10. Автореферат;
11. Декларация за достоверност на данните и за регистрирани научни профили;
12. Декларация за регистрирани научни профили;
13. Справка за сходство;
14. Справка за регистрирани научни профили.

Биографични данни на докторанта

Д-р Събина Пламенова Керемедчиева е родена на 11.09.1992 г. във Варна. През 2011 г. завършва Първа езикова гимназия в гр. Варна. През 2018 г. се дипломира като магистър – лекар по дентална медицина в МУ – Варна (диплома №004910). В момента тя специализира „Пародонтология и заболявания на оралната лигавица“. В периода 2018 г. – 2019 г. д-р Керемедчиева работи като хоноруван асистент, а от 2019 г. до момента е редовен асистент в катедра „Пародонтология и дентална имплантология“ при ФДМ, МУ – Варна и участва в преподаването по дисциплината „Пародонтология и ЗОЛ“ на български и английски език.

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Актуалност на темата

Независимо от това, че в световен мащаб се вземат най-разнообразни мерки за съхраняване на денталното и пародонталното здраве – профилактични програми, обучение и мотивация, въвеждане на нови материали и иновативни техники за работа, резултатът е все още незадоволителен и процентът на хората, които страдат от заболявания на твърдите зъбни тъкани и на зъбодържащия апарат, е изключително висок.

Ето защо такъв дисертационен труд, изследващ възможностите за възстановяване на II клас дефект на зъбната корона със субгингивално разположена гингивална основа, с цел по-добра маргиналната адаптация и съхраняване на клиничното ниво на прикрепване, е интересен и актуален.

Характеристика на структурата на дисертационния труд

Дисертационният труд на д-р Керемедчиева е структуриран според изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна. Състои се от 209 стандартни страници и е онагледен с 99 таблици, 118 фигури и 9 приложения. Библиографската справка съдържа 283 литературни източника на латиница; 129 (45,58%) от тях са от последните 10 години.

Познаване на проблема

Въведението е кратко и стегнато. **Литературният обзор** представя наличната информация по избраната тема за маргиналната адаптация на денталните възстановявания. Разглеждат се видовете дефекти на зъбните корони и прилаганите лечебните подходи. При директните възстановявания се обръща специално внимание на характеристиките на дентални композити, адхезивната връзка и полимеризационното свиване, а при индиректните – на техниките за отпечатване и изпълнение, и на материалите за изработване и циментиране. Акцентираща се върху риска от микропросмукване и възможностите за оптимизиране на маргиналната адаптация, за да намали ролята на денталните възстановявания като плакретентивни фактори, способстващи за развитието на пародонтит.

Цел и задачи

Целта на разработката е да се установи какво е влиянието на различните методики върху прецизността на индиректните възстановявания и клиничното ниво

на прикрепване в съответния участък. За постигането ѝ са поставени **3 задачи**, които са напълно достатъчни.

Материали и методи

В първа и втора задача *in vitro* се изследват екстрахирани премолари и молари на лица над 18 години, на които са изработени II клас индиректни възстановявания – единиците за наблюдение са съответно дебелината на слоя цимент при гингивалната основа и микропросмукването в същата зона. Етапите са следните – фиксиране на зъбите, препарация са кавитети, отпечатък, изработване и циментиране на инлеи, термоциклиране, оцветяване (само по задача 2), включване в смола, нарязване на образците, полиране и наблюдение под микроскоп.

В трета задача се проучват премолари и молари на лица над 18 години, на които са изработени II клас директни или индиректни възстановявания – сравнява се пародонталният статус на зъбите (ниво на марго гингивалис, клинично ниво на прикрепване, дълбочина на сондиране) при obtуриране и 6 месеца след това.

Резултатите са обработени с помощта на статистически пакет IBM SPSS Statistics, Online Effect Size Calculator, Mann Whitney U test calculator, G*Power, и са представени в графичен и табличен вид.

Резултати и обсъждане

Д-р Керемедчиева установява по **първа задача**, че различните комбинации от използвана техника на сканиране, материал за изработка на индиректните възстановявания или цимент за фиксиране, не оказват значимо влияние върху маргиналната адаптация и дебелината на слоя цимент, който се формира при гингивалната основа.

Резултатите по **втора задача** сочат, че липсва микропросмукване при интерфейса композитен цимент – композит, а композитният цимент е по-добър от ГЙЦ при фиксиране и на керамични инлеи. По отношение на вид техника и вид материал не се отчетоха статистически значими разлики в микропросмукването при изследваните групи.

По **трета задача** авторът доказва, че 6 месеца след директно или индиректно възстановяване на II клас дефекти със субгингивално разположената гингивална основа се подобрява пародонталният статус на зъбите – намалява дълбочината на сондиране и се реализира печалба на клинично ниво на прикрепване. По-добри

резултати демонстрира класическата техника за индиректно възстановяване, а керамиката е най-подходящият материал за работа.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Целта и поставените задачи са изпълнени. От направените 9 извода не приемам формулировката на първи и втори извод.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Д-р Керемедчиева разделя приносите на научната си разработка в 3 групи – оригинални, оригинални за страната и потвърдителни. Смятам, че тази формулировка и самите приноси могат да бъдат приети.

Оценка на публикациите по дисертационния труд

Резултати от проведеното проучване са популяризирани чрез 3 публикации. Д-р Керемедчиева е първи автор на всички публикации, което доказва, че изследванията са лично дело.

Автореферат

Авторефератът от 55 страници е представен в подходящия обем. Той е добре онагледен и представя отделните дялове на разработката.

Критични бележки и препоръки

Забележките ми към кандидата са следните:

- използваните съкращения не са описани в правилен ред;
- никъде в резултатите не са описани самите хипотези;
- обсъждането на резултатите е оскъдно;
- първите два извода звучат като описание на изследвания материал;
- не е следван единен модел за описване на източниците в библиографската справка; четири от източниците са на български език (№125, 166, 253, 269), но са представени като чуждоезични;
- структурата на автореферата не следва тази на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Д-р Събина Пламенова Керемедчиева, редовен докторант и асистент към катедра „Пародонтология и дентална имплантология“ на ФДМ – Варна е предоставила за становище завършен дисертационен труд.

Дисертационният труд отговаря на критериите за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, заложен в Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна.

Това ми дава основание за **положителна оценка и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на д-р Събина Пламенова Керемедчиева в докторска програма по Терапевтична стоматология.

Варна

28.03.2024 г.

Изготвил становище:

(доц. д-р Миглена Илиева Балчева-Енева, д.м.)

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679